

संस्कृतबालादर्शे नवमः पाठः ॥ ९

माता ।

दुहिता ।

पिता ।

भर्ता ।

जामाता ।

पति: ।

पत्नी ।

पुत्रः ।

आज्ञा

शिशुः ।

गानम् ।

दुहिता भर्तुः गृहं गच्छति । माता दुहितुः शिशुं लालयति । शिशवः
मातृणां गानेन तुष्यन्ति । पत्नी पत्युः आज्ञा अनुसरति । पुत्रः पितुः
आज्ञाया जामातुः गृहात् स्वसारम् आनयति । वयं शकटस्य शब्दम्
आकर्णयामः । यूयं धेनोः क्षीरं पिबथ ॥

क) प्रश्नाः ।

१। दुहिता कस्य गृहं गच्छि?

दुहिता भर्तुः गृहं गच्छति ।

२। मता कस्याः शिशुं लालयति ?

मता दुहितुः शिशुं लालयति ।

३। शिशवः कासां गानेन तुष्यन्ति ?

शिशवः मातृणां गानेन तुष्यन्ति ।

४। पत्नी कस्य आज्ञां अनुसरति ?

पत्नी भर्तुः आज्ञां अनुसरति ।

५। पुत्रः कस्य गृहात् काम् आनयति?

पुत्रः जामातुः गृहात् स्वसारम्

आनयति ।

६। यूयं कस्य शब्दमाकर्णयथ ?

वयं शकटस्य शब्दमाकर्णयामः ।

७। वयं कस्याः क्षीरं पिबामः ?

यूयं धेनोः क्षीरम् पिबथ ।

ख) (इदम्) शब्दस्य रूपैः वाक्यानि पूर्यत ।

१। मम माता ।	इयं मम माता ।
२। कृष्णस्य दुहिता ।	इयं कृष्णस्य दुहिता ।
३। शिशवः पांसुषु क्रीडन्ति ।	इमे शिशवः पांसुषु क्रीडन्ति ।
४। वयम् फलानि खादामः ।	वयम् इमानि फलानि खादामः ।

ग) उच्चितान्युत्तराणि वदत ।

त्वं कुत्र गच्छसि ?	अहं देवाल्यं गच्छामि ।
त्वं कुत्र वससि ?	अहं नगरे वसमि ।
रामः कुत्र गच्छति ?	रामः अयोद्या पुरीं गच्छति ।
कौ तव पितरौ ?	मम मातापितरौ मणीमा लक्ष्मीनारायणौ ।
तव भ्राता कः ?	मम भ्रात नारसिंहः ।
किं ते नाम ?	मम नाम रामः ।
क्या त्वं लिखसि ?	अहं लेखन्या लिखामि ।
कदा त्वं पाठं पठसि ?	अहं सायं काले पाठं पठामि ।
त्वं कस्याज्ञामनुसरसि ?	अहं पितुः आज्ञामनुसरामि ।
तव स्वसा कुत्र पठति ?	मम स्वसा भाग्यनगरे पठति ।

शब्दसंग्रहः sabdasaṅgrahah = Vocabulary.

माता mātā = *f* mother, दुहिता duhitā = *f* daughter, पिता pitā = *m* father,
भर्ता bhartā , पति: patih = *m* husband, पत्नी patnī = *f* wife, जामाता jāmātā
= *m* son-in-law, स्वसा *f* svasā = sister, आज्ञा ājñā = *f* order, शिशुः śiśuh
= *m* infant, child, गानम् gānam = *n* song, लालयति lālayati = *P.* is
fondling, तुच्यन्ति tuṣyanti = *P.* are pleased, अनुसरति anusarati = *P.*
follows, आकर्णयामः ākarṇayāmaḥ = *P.* (we) listen, पांसु pāṁsu = *m*
dust, भ्राता bhrātā = *m* brother